

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/77/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118205219
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4118205219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobkyne: T. W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., G. V. T. XXXX/X, zast. JUDr. Pavlom Gráčíkom, advokátom so sídlom Nitra, Farská 40, proti žalovaným: 1. I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., J. XXX/X, 2. O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., G. V. kríži XXXX/X, žalovaní v 1. a v 2. rade zastúpení JUDr. Stanislavom Pavolom, PhD., advokátom so sídlom Bratislava, Šancová 58, o určenie, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 07.11.2018 č. k. 7C/99/2018-165, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že nehnuteľnosti vedené katastrálnym odborom Okresného úradu L., Okres L., M. E., kat. úz. K. E., zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a parc. č. XXX/X - záhrady o výmere XXX m² patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov T. W. T. a O. W. v spoločnom podiele 1/1. Žalobkyni priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobkyňa a žalovaný v 2. rade uzatvorili dňa XX.XX.XXXX manželstvo, ktoré v čase jeho rozhodnutia trvalo, keďže rozvodové konanie vedené pod sp. zn. 11P/48/2018 nebolo skončené, pričom žalobkyňa a žalovaný v 2. rade nemali zrušené bezpodielového spoluvlastníctvo manželov (ďalej len BSM) a ani nedošlo k dohode o jeho zúžení počas trvania manželstva. Sporné nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXX kat. úz. K. E. vo vlastníctve žalovanej v 1. rade titulom T. zmluvy pod V XXXX/XX-XXX/XX s tým, že právny vzťah k stavbe evidovanej na pozemku XXX/X, XXX/X, XXX/X je na LV č. XXXX. Podľa LV č. XXXX kat. úz. K. E. vlastníkom stavieb a to rodinného domu č. XX na parc. č. XXX/X, domu súp. č. XX na parc. č. XXX/X a garáže súp. č. XXX na parc. č. XXX/X, je žalovaný v 2. rade, ktoré nadobudol Kúpnu zmluvou pod V XXXX/XX-XXX/XX, s vyznačením poznámky (P XXX/XX-XXX/XX) o neodkladnom opatrení, ktorým bolo uložené žalovanému v 2. rade zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k scudzeniu týchto nehnuteľností, aby s nimi nedisponoval a nenakladal až do právoplatného skončenia vo veci samej a to na základe uznesenia Okresného súdu Nitra sp. zn. 10C/50/2018-22. Kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 26.09.2017 S. C. a manželka I. C., rod. T. ako predávajúci odpredali žalovanému v 2. rade nehnuteľnosti v kat. úz. K. E., zapísané na LV č. XX ako parc. registra „C“ parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria

o výmere XX m2, parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m2, parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m2, parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m2, parc. č. XXX/X - záhrady o výmere XXX m2 a stavby: rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X, rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X a garáž súp. č. XXX na parc. č. XXX/X v celosti za kúpnu cenu 80.000 eur, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod V XXXX/XXXX dňa 06.10.2017. Následne žalovaný v 2. rade uzatvoril so žalovanou v 1. rade dňa 21.03.2018 kúpnu zmluvu, ktorou jej odpredal nehnuteľnosti v kat. úz. K. E., zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra "C": parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m2, parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m2, parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m2, parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXmX a parc. č. XXX/X - záhrady o výmere XXX m2, a to za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 80000 eur, ktorej vklad bol povolený pod V XXXX/XXXX dňa 27. 03. 2018. O. M. E. č. j. XXX/XXXX-XXXX-XX-Pm zo dňa 22. 02. 2018, právoplatným dňa 03. 04. 2018, na základe žiadosti žalovaného v 2. rade ako vlastníka stavby bolo povolené odstránenie stavby: dom súp. č. XX na parcele č. XXX/X, rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X, garáž súp. č. XXX na parc. č. XXX/X, na LV č. XXXX, kat. úz. K. E. a rozhodnutím č. j. XXX/XXXX-XX-Vr zo dňa 10. 04. 2018, právoplatným dňa 11. 04. 2018, bol žalovaný v 2. rade uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona, ktorého sa dopustil tým, že na parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, kat. úz. K. E. realizoval novostavbu rodinného domu bez právoplatného stavebného povolenia, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 1000 eur. Taktiež rozhodnutím M. E. č. j.XXX/XXXX-XXX-XX-Vr zo dňa 20. 06. 2018, právoplatným dňa 16. 07. 2018, bolo žalovanej v 1. rade ako novému stavebníkovi na základe zmeny vlastníka pozemku a zmluvy o prevode práv a povinností stavebníka zo dňa 09. 05. 2018 (pôvodný stavebník bol žalovaný v 2. rade) vydané dodatočné povolenie stavby "Novostavba rodinného domu" umiestnenej na parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XX, kat. úz. K. E. a súčasne bolo povolené dokončenie stavby. Žalobkyňa v písomnom podaní zo dňa 25. 04. 2018 adresovanom žalovaným v 1. a 2. rade, ktorý zverila na poštovú prepravu v rovnaký deň, sa dovoľavala relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou žalovaný v 2. rade previedol sporné nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX na žalovanú v 1. rade z dôvodu, že tieto nadobudla spolu so žalovaným v 2. rade počas trvania manželstva, teda patria do ich BSM, preto na ich prevod bol potrebný jej súhlas, ktorý nedala, hoci tento bol potrebný, pretože v prípade prevodu nehnuteľností nejde o bežnú vec. V konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/44/2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo uložené žalovanému v 2. rade dočasne nevstupovať do rodinného domu na adrese L., C. XX, spoločne s príslušným pozemkom a tiež zákaz priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 11P/48/2018, s tým, že žalovaný v 2. rade sa smie priblížiť k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov len počas úkonov trestného konania, priestupkového konania alebo civilného konania, na ktoré bude žalovaný predvolaný, a to len v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť na týchto úkonoch. Predmetom ďalšieho konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/50/2018 je žaloba žalobkyne proti žalovanému v 2. rade, o určenie, že nehnuteľnosti v kat. úz. K. E., zapísané na LV č. XXXX ako stavba - rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X, dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X a garáž súp. č. XXX na parc. č. XXX/X patria do ich J., v ktorom uznesení zo dňa 07. 05. 2018 sp. zn. 10C/50/2018-22 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.07.2018 č. k. 6Co/152/2018-41 neodkladným opatrením bolo žalovanému uložené zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k scudzeniu týchto nehnuteľností a aby s nimi nedisponoval a nenakladal až do právoplatného skončenia vo veci samej. Na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18C/50/2018 prebieha tiež konanie, v ktorom sa žalobkyňa voči žalovanej W.. X. W. a žalovanému v 2. rade domáhala určenia, že nehnuteľnosti v kat. úz. Q., zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra "C" parc. č. XXXX/X - záhrady o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m2, parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m2 spolu so stavbami: rodinný dom súp. č. XXXX na parc. č. XXXX/X, garáž na parc. č. XXXX patria do BSM žalobkyne a žalovaného v 2. rade. V tomto konaní uznesením zo dňa 24. 10. 2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie a X. W. uložená povinnosť poskytnúť potrebnú súčinnosť pre uzatvorenie zmlúv o dodávke energií a plnení súvisiacich s užívaním nehnuteľností vedených na LV č. XXXX.

3. Právne vec oprel o ust. § 137 písm. c) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), § 40a, § 143, § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a dôvodil, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že za trvania BSM možno pripustiť existenciu naliehavého právneho záujmu na určení, že určitá vec patrí do BSM, najmä v prípade, ak ide o nehnuteľnosť, ktorá je evidovaná v katastri nehnuteľností len na jedného z manželov, prípadne na základe dispozície touto vecou sa táto nachádza vo vlastníctve tretej osoby. V prípade nezhôd medzi manželmi o tom, že určitá vec patrí či

nepatrí do BSM, však nie je bez významu, či takáto sporná otázka nemôže byť riešená ako predbežná otázka v konaní o vyporiadaní BSM, ktoré už zaniklo. Keďže v danom prípade žalobkyňa a žalovaný v 2. rade sú manželmi, na strane žalobkyne vzhladol naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Konštatoval, že uzavretím manželstva vznikla možnosť spoločného nadobúdania vecí manželmi, ktorá sa stáva realitou až existenciou určitej právnej skutočnosti, na základe ktorej dochádza k spoločnému nadobúdaniu vlastníckeho práva manželmi, pričom je jedno, akou mierou sa ten ktorý manžel pričínil o nadobudnutie majetku, na základe akého právneho dôvodu počas trvania manželstva k tomuto nadobudnutiu došlo (uzavretie zmluvy, vytvorenie veci), ak nejde o majetok či príjmy vylúčené z BSM, a či dôvodom nadobudnutia spoločného majetku je právny úkon jedeného alebo oboch manželov s tým, že súčasťou BSM sú prostriedky získané niektorým z manželov vo forme pôžičky alebo úveru a rovnako tak majetkové hodnoty za tieto prostriedky získané. Zvýraznil, že vo všeobecnosti platí, že vec, ktorá bola nadobudnutá za trvania BSM z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov, táto sa nestáva predmetom BSM, ale je vo výlučnom vlastníctve toho, kto ju takto obstaral. Pri nadobudnutí veci pomocou prostriedkov, ktoré boli vzaté jednak z BSM manželov a jednak z osobného majetku niektorého z manželov, stávajú sa veci takto nadobudnuté predmetom BSM bez ohľadu na rozsah použitých prostriedkov z BSM. Ďalej uviedol, že ustanovenia Občianskeho zákonníka neumožňujú pokladať za neplatnú zmluvu o

prevode nehnuteľnosti bez ďalšieho len z dôvodu, že zmluvu uzavrel len jeden z manželov, rozhodujúce je, či ním vykonávaný úkon je platný z hľadiska zákonných predpisov o vybavovaní záležitostí, ktoré sa týkajú spoločných vecí manželov. Dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že sporné nehnuteľnosti boli nadobudnuté za trvania manželstva žalobkyne a žalovaného v 2. rade, čo preukazuje kúpna zmluva zo dňa 26. 09. 2017, ktorú uzatvoril žalovaný v 2. rade s S. a I. C. ako predávajúcimi. Za nepreukázané označil tvrdenie žalovaného v 2. rade, že predmetné nehnuteľnosti kúpil z vlastných zdrojov a z peňazí investorov, s ktorými spolupracuje a má dobré pracovné vzťahy, keď v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno a nepredložil súdu žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že nehnuteľnosti boli kúpené z jeho výlučných prostriedkov a na kúpu predmetných nehnuteľností boli použité aj peňažné prostriedky tretích osôb, prípadne, že slúžili na výkon jeho podnikateľských aktivít. Pokiaľ žalovaný v 2. rade na pojednávaní dňa 07. 11. 2018 navrhol vykonať výsluch svedkov W. A. a C. C., na preukázanie, že sú spoluinvestormi na pozemkoch bez bližšieho označenia svedkov, tento návrh zamietol, poukazujúc na to, že žalovaný v 2. rade potvrdil, že o uvedených svedkoch vedel už v čase doručenia žaloby dňa 19. 07. 2018, do pojednávania dňa 07. 11. 2018 nenavrhol ich výsluch, resp. neoznačil ich výsluch ako dôkazný prostriedok na preukázanie ním tvrdených skutočností v súlade s § 196 CSP v spojení s § 197 CSP, hoci v čase od 25. 09. 2018 do 05. 11. 2018 mal aj právneho zástupcu, preto žalovanému v 2. rade nič nebránilo navrhnúť výsluch svedkov skôr. Žalovaný v 2. rade tak svoje tvrdenia, že na kúpu nehnuteľností boli použité firemné peniaze, a teda nešlo o spoločné prostriedky, ktoré mal so žalobkyňou a ich spoločný majetok, v konaní nepreukázal. V tomto smere poukázal i na to, že samotná kúpna zmluva zo dňa 26. 09. 2017 bola uzatvorená so žalovaným v 2. rade v postavení kupujúceho ako fyzickej osoby, označený údajom o svojom mene a priezvisku, dátumom narodenia, rodným číslom a adresou trvalého bydliska s tým, že žalovaný v 2. rade podľa zmluvy mal predmetné nehnuteľnosti kupovať do svojho výlučného vlastníctva v celosti, pričom argumentáciu žalovaného v 2. rade, že ich zhodou okolností nepísal na firmu, ale na seba, považoval za účelovú. V súvislosti s tvrdením žalovaného v 2. rade, že na kúpu predmetných nehnuteľností použil firemné peniaze, prezentoval, že aj príjmy z práce alebo z podnikania jedného z manželov tvoria masu BSM a tieto predstavujú spoločné prostriedky. Iba v prípade, ak bola cena obstarávanej veci úplne zaplatená z výlučných prostriedkov jedného z manželov, ktorý bol jediným účastníkom kúpnej zmluvy, potom by táto vec nepatrila do BSM, ale by bola jeho osobným vlastníctvom, čo žalovaný v 2. rade v konaní nepreukázal. Uviedol tiež, že žalovaná v 1. rade potvrdila, že poskytla žalovanému v 2. rade pôžičku vo výške 20000 eur bezúročne v hotovosti a suma 30000 eur od pána A. mala byť poskytnutá žalovanému v 2. rade ako fyzickej osobe nepodnikateľovi. Rovnako tak žalovaný v 2. rade nepreukázal, že disponoval svojimi výlučnými prostriedkami, získanými či už formou daru alebo pred uzatvorením manželstva. V tejto súvislosti konštatoval, že aj peniaze získané pôžičkou, bez ohľadu na to, či zmluvu uzatvorili obaja alebo jeden z manželov, tvoria predmet BSM a súčasťou BSM sú prostriedky získané niektorým z manželov vo forme pôžičky alebo úveru a rovnako tak majetkové hodnoty za tieto prostriedky získané. Preto aj v prípade, že žalovaný v 2. rade na vyplatenie kúpnej ceny predmetných nehnuteľností použil pôžičku poskytnutú mu či už žalovanou v 1. rade alebo inou treťou osobou, uvedená skutočnosť by nevylučovala predmetné nehnuteľnosti z BSM žalobkyne a žalovaného v 2. rade. Poukázal i na výpoveď žalovaného v 2. rade na pojednávaní dňa 30. 07. 2018 v rozvodnom konaní sp. zn. 11P/48/2018, kedy tvrdil, že dvaja kamaráti jeho priateľky (žalovaná v 1. rade) mu mali požičať po 30000 eur, pričom pozemok (predmet

tohto sporu) prepísal na priateľku (žalovanú v 1. rade), keďže mu poskytla 20000 eur, hoci následne v tomto konaní tvrdí, že išlo o spoluinvestorov. Navyiac zo žiadneho listinného dôkazu nevyplývalo, že sa na kúpe sporných nehnuteľností mali podieľať aj iné osoby ako žalovaný v 2. rade v postavení spoluinvestorov. K žalovaným tvrdeným hotovostným platbám dôvodil, že od 01. 01. 2013 nadobudol účinnosť zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti, ktorý zakazuje vykonávať platby v hotovosti prevyšujúce sumu 15000 eur, ak sa jedná o platby medzi fyzickými osobami - nepodnikateľmi a ak je odovzdávajúcim alebo preberajúcim platby fyzická osoba vykonávajúca podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť alebo právnická osoba, platba v hotovosti nesmie presiahnuť sumu 5000 eur, pričom zákon zakazuje akékoľvek platby v hotovosti bez ohľadu na ich právny dôvod, okrem výnimiek presne definovaných v zákone. Preto ak dochádzalo k úhradám spôsobom tvrdeným žalovanými usudzoval, či z ich strany dochádzalo k porušeniu predmetného zákona. Kúpnu zmluvu uzatvorenú dňa 09.05.2018 medzi žalovaným v 2. rade a žalovanou v 1. rade týkajúcu sa sporom dotknutých nehnuteľností, ktorej relatívnej neplatnosti sa žalobkyňa dovolala, označil za absolútne neplatný právny úkon, keďže nehnuteľnosti patria do BSM žalobkyne a žalovaného v 2. rade a žalovaný v 2. rade nedisponoval súhlasom žalobkyne na prevod týchto nehnuteľností, hoci v prípade takéhoto právneho úkonu nešlo o bežnú vec a na jeho realizáciu bol potrebný súhlas oboch manželov. Žalobu preto považoval za dôvodnú a v celom rozsahu jej vyhovel.

4. Rozhodnutie o trovách konania právne oprel o ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP a v konaní plne úspešnej žalobkyne priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e) f), g) a h) CSP, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Rozhodnutie označili za nezákonné a v rozpore s ustálenými zásadami spravodlivosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, teda ich práva na spravodlivý proces, spojený s čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako i v rozpore s čl. 15 ods. 1 CSP. Prezentovali názor, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval kritérium spôsobu nadobudnutia BSM medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade, čím nesprávne aplikoval zásady k určeniu rozsahu BSM podľa § 143 OZ. Mali za to, že odvolanie je dôvodné aj podľa § 366 písm. c) a d) CSP, nakoľko zo súdneho spisu vyplývajú skutočnosti v ich neprospech, neboli poučení o právnych dôsledkoch v procesnom postupe dokazovania svojich tvrdení a ani konajúci súd si priamo u nich neoveril, či rozumejú právnym dôsledkom v prípade prostriedkov procesnej obrany. Konajúci súd tak svojím postupom porušil čl. 15 ods. 1 CSP, nakoľko nepristúpil k posúdeniu ich tvrdenia v súlade s princípmi, na ktorých spočíva CSP, a to najmä v spojení s čl. 2 ods. 2 CSP, podľa ktorého nebola u žalovaných v 1. a 2. rade z povahy obsahu spisu naplnená právna istota, že ich spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a že ich spor bude rozhodnutý spravodlivo. Napriek tomu, že sa súd prvej inštancie odvolával na súdnu prax, podľa ktorej ak vec, ktorá bola nadobudnutá za trvania BSM z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov (napr. z peňazí, ktoré mal už v čase pred uzatvorením manželstva, alebo ktoré získal darovaním), táto sa nestáva predmetom BSM, ale je vo výlučnom vlastníctve toho, kto ju takto obstaral, v tejto veci tieto okolnosti neskúmal a ani nepreveril podľa ich tvrdení. Advokát žalovaného v 2. rade nevykonal žiaden právny úkon k meritu veci, okrem oznámenia o prevzatí právneho zastúpenia a oznámenia o skončení právneho zastupovania dva dni pred samotným pojednávaním, pričom zo zápisnice z pojednávania zo dňa 07. 11. 2018 nevyplýva, že by súdom boli poučení o dôsledkoch nepreukázania nimi tvrdených skutočností, i keď nie sú právne a odborne zdatnými osobami, aby sa dokázali orientovať vo všetkých právnych predpisoch, najmä v procesných postupoch v sporovom súdnom konaní a uvedomovali si ich dôsledky. Mali za to, že súd prvej inštancie, s ohľadom na spôsob a formu vykonávania právnych úkonov, tak porušil zásady spravodlivého procesu a svojím postupom im odňal možnosť uplatniť prostriedky procesnej obrany, nakoľko mal prihliadnuť aj na spôsob konania, resp. nekonania ich právneho zástupcu. Tým nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov všetkých sporových strán napriek tomu, že dva dni pred nariadeným pojednávaním sa ocitli bez kvalifikovanej právnej pomoci. Vytkli prvoinštančnému súdu, že nepristúpil k spravodlivej ochrane ich práv a oprávnených záujmov, ak nepripustil návrh žalovaného v 2. rade na vykonanie dokazovania vo vzťahu k jeho tvrdeniam a vo veci rozhodol na jedinom pojednávaní, bez skúmania pravdivosti, či overení ich tvrdení. Zároveň pri vykonávaní dokazovania porušil ustálenú súdnu prax a zásadu unesenia dôkazného bremena, a to v rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Obo/52/2010, zo dňa 24. 06. 2010, keď takmer doslovne si osvojil a prevzal tvrdenia žalobkyne. Učinil tak bez toho, aby spravodlivým a zákonným spôsobom určil rozsah BSM, teda či konkrétna skutočnosť významná

podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci mohla byť svedeckými výpoveďami, prípadne inými dôkaznými prostriedkami, preukázaná a aby mohol prijať záver na základe hodnotenia dôkazov k pravdivosti alebo nepravdivosti tvrdených skutočností k rozsahu BSM, najmä vo vzťahu k určení kritéria spôsobu nadobudnutia nehnuteľnosti, pri ktorom sa skúma, ako určitú vec manželia nadobudli. Odmietnutím návrhu na vykonanie dôkazov výsluchom svedkov, bez toho, aby si súd prvej inštancie overil, či porozumeli dôsledkom uplatnenia, resp. neuplatnenia prostriedkov procesnej obrany v čase pojednávania, keď boli bez kvalifikovanej právnej pomoci, došlo k porušeniu ich procesných práv a materiálnej ochrany zákonnosti v merite veci. Ďalej tvrdili, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval súdnu prax na prejednávajúcu vec, pretože v prípade, ak bola cena obstarávanej veci úplne zaplatená z výlučných prostriedkov jedného z manželov, ktorý bol jediným účastníkom kúpnej zmluvy, potom táto vec nepatrí do BSM, ale je jeho osobným vlastníctvom, ktorú skutočnosť už súd prvej inštancie neoveril, hoci zo strany žalovaného v 2. rade boli tieto skutočnosti tvrdené a navrhoval vykonať dokazovanie v tomto smere. Zároveň súd prvej inštancie ani len neoveril, ako a akým spôsobom boli nadobudnuté sporné nehnuteľnosti. K odvolaniu doložili zmluvy, na základe ktorých žalovaný v 2. rade získal prostriedky od tretích osôb za účelom svojej podnikateľskej činnosti v oblasti kúpy a predaja nehnuteľností, spolu s realizáciou stavieb rodinných domov - drevodomov, a to - Zmluvu o pôžičke so žalovanou v 1. rade zo dňa 03. 07. 2017, Zmluvu o pôžičke s W.. W. A. zo dňa 21. 08. 2017, Zmluvu o pôžičke s W.. W. A. zo dňa 09. 10. 2017, Zmluvu o pôžičke s W.. C. C. zo dňa 06. 02. 2018 a Zmluvu o pôžičke s W.. C. C. zo dňa 13. 03. 2018. Záverom opätovne zdôraznili, že súd prvej inštancie nevykonal vôbec zisťovanie z akých prostriedkov boli nehnuteľnosti nadobudnuté, hoci o to žalovaný v 2. rade žiadal, avšak bez kvalifikovanej právnej pomoci a bez svojej viny neuplatnil včas prostriedky procesnej obrany, o ktorých dôsledkoch včasného uplatnenia neboli ním riadne poučení, resp. si neoveril ich porozumenie na pojednávaní dňa 07. 11. 2018, čím porušil a zasiahol do ich práv na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy SR.

6. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

7. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podali v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strany, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovaných bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

8. Predmetom tohto konania je žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že nehnuteľnosti v kat. úz. K. E., zapísané na LV č. XXXX ako parcely registra "C" parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m², parc. č. XXX/X zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XXX m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere XX m² a parc. č. XXX/X - záhrady o výmere XXX m² v celosti patria do BSM žalobkyne a žalovaného v 2. rade. Dôvodila, že so žalovaným v 2. rade uzatvorili manželstvo dňa XX. XX. XXXX, ktorým dňom vzniklo i ich BSM a za trvania manželstva v roku 2017 žalovaný v 2. rade kúpnu zmluvou nadobudol sporom dotknuté nehnuteľnosti, na ktorých následne vystaval rodinný dom a súvisiace stavby vedené na LV č. XXXX kat. úz. K. E.. Uvedené nehnuteľnosti žalovaný v 2. rade previedol kúpnu zmluvou na žalovanú v 1. rade, o ktorej skutočnosti nemala vedomosť a dozvedela sa o nej len z údajov katastra nehnuteľností. Keďže so žalovaným v 2. rade nemali uzavretú dohodu o zúžení BSM, nehnuteľnosti sú predmetom ich BSM, pričom vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade sa dovolala relatívnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy, ktorá sa tak stala absolútne neplatným právnym úkonom.

9. S ohľadom na žalobcami tvrdené odvolacie dôvody odvolací súd úvodom dáva do pozornosti nasledujúce súdnu praxou ustálené závery. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP je daný, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých

rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP je naplnený, ak konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný, ak súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP.

12. K žalobcami uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, čo znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

13. Uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP predstavuje vytýkanú vadu skutkovú, keď strana v spore navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Vyhodnotenie potencionálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a doménou súdu. Súd pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné, pretože takýmto postupom: 1. sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu, čo môže nespravodlivo rezultovať v neunesení jej dôkazného bremena a 2. neodôvodnene sa vzdáva od želanej a možnej miery zistenia skutkového stavu. Namietali i vadu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Jedná sa o ustanovenie v dôsledku nových procesných inštitútov - prostriedky procesného útoku a procesnej obrany.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (ďalej len ústavy), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanoveným zákonom na inom orgáne SR.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne aj o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

16. Obsah práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktorý je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/2008).

17. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že žalobcami namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Súd prvej inštancie vo veci v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správne právne závery, pričom odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady v jeho procesnom postupe, ani žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky skutočnosti vyplývajúce z vykonaných dôkazov, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom upraveným v § 191 CSP, použil správny právny predpis, ktorý aj správne vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd v ňom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré v danej veci aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívnych práv oboch sporových strán. Odvolací súd keďže sa stotožňuje s odôvodnením preskúmaného rozsudku, využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

18. Žalovaní spochybňovali záver súdu prvej inštancie, že sporné nehnuteľnosti patria do BSM žalobkyne a žalovaného v 2. rade, ktorý ich kúpnu zmluvou previedol na žalovanú v 1. rade dôvodiac, že tieto nadobudol zo svojich výlučných prostriedkov.

19. Podľa § 143 OZ v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva, a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorá mu bola vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

20. Z hľadiska subjektov a obsahu majetkových vzťahov treba v manželstve rozlišovať majetkové vzťahy manželov k veciam v ich bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (§ 143 OZ), majetkové vzťahy manželov k veciam v ich podielovom spoluvlastníctve (napr. ktoré nadobudli pred uzavretím manželstva alebo za jeho trvania darovaním alebo dedením) a tiež majetkové vzťahy jednotlivých manželov samostatne k veciam, ktoré tvoria predmet ich oddeleného majetku (ktoré nadobudol každý z nich samostatne pred uzavretím manželstva, alebo ktoré slúžia osobnej potrebe jedného z manželov alebo výkonu jeho povolania, alebo ktoré boli len jednému z nich vydané v rámci predpisov o reštitúcii majetku, alebo ktoré nadobudol jeden z nich po uzavretí manželstva darovaním alebo dedením alebo aj iným právnym titulom, pokiaľ vznik oddeleného vlastníctva len jedného z nich zodpovedá manželmi uzatvorenej dohode podľa § 143a OZ). Doterajšia judikatúra dospela k záveru, že vec nadobudnutá za trvania manželstva sa stane predmetom BSM, pokiaľ nie je obstaraná za finančné prostriedky, ktoré sú majetkom výlučne len jedného z manželov a pri nadobudnutí vecí z prostriedkov patriacich jednak do BSM, jednak do osobného majetku niektorého z manželov, sa takto nadobudnuté veci stávajú predmetom BSM bez ohľadu na rozsah použitých prostriedkov z BSM (R 49/1973, R 42/1972). Pri nadobúdaní vecí do BSM teda všeobecne platí a súdna prax vychádza zo zásady, že pokiaľ za trvania manželstva bola vec nadobudnutá z prostriedkov patriacich do BSM, t. j. za spoločných prostriedkov a zároveň z prostriedkov patriacich výlučne niektorému z manželov, stáva sa takáto vec predmetom ich BSM. Znamená to, že ak ide o vec nadobudnutú za trvania manželstva kúpou, ktorá neslúži osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, pričom na jej zakúpenie neboli použité len finančné prostriedky patriace výlučne len jednému z manželov, v takomto prípade ide vždy o vec, na ktorú sa nepochybne vzťahuje zákonné ust. § 143 OZ, t. j. vec, ktorá do BSM patrí.

21. V danom prípade bolo z hľadiska skutkového preukázané, že žalobkyňa so žalovaným v 2. rade uzatvorili dňa XX.XX.XXXX manželstvo, za trvania ktorého žalovaný v 2. rade kúpnu zmluvou zo dňa 26.09.2017 nadobudol sporom dotknuté nehnuteľnosti, pričom rozsah ich BSM nebol ich dohodou počas trvania manželstva nijako modifikovaný (nedošlo k jeho zúženiu, ani k jeho zániku). I podľa názoru odvolacieho súdu, žalovaní v konaní neunesli dôkazné bremeno, ktoré ich v tomto smere zaťažovalo, na preukázanie, že kúpna cena týchto nehnuteľností bola žalovaným v 2. rade vyplatená z jeho prostriedkov z podnikania, resp. pôžičiek, poskytnutých mu spoluinvestormi. Podľa ustálenej súdnej praxe totiž výnos

z podnikania, rovnako ako mzda, ktorá patrí len jednému z manželov, je zdrojom BSM. Rovnako tak, predmetom BSM sú tiež peniaze získané pôžičkou bez ohľadu na to, či zmluvu uzavreli obaja alebo len jeden z manželov a za súčasť BSM treba považovať aj prostriedky získané niektorým z manželov vo forme pôžičky alebo úveru a tiež aj majetkové hodnoty za tieto prostriedky získané. Vychádzajúc z týchto zásad i v prípade preukázania tvrdení žalovaného v 2. rade, že kúpnu cenu vyplatil zo svojich vlastných prostriedkov vo výške 30.000 eur, ako i z prostriedkov žalovanej v 1. rade vo výške 20.000 eur a p. A. vo výške 30.000 eur, ktoré boli predmetom zmlúv o pôžičke, je dôvodný záver, že žalovaný v 2. rade nehnuteľnosti nenadobudol výlučne zo svojich finančných prostriedkov, a preto nehnuteľnosti patria do BSM žalobkyne a žalovaného v 2. rade. Rovnako tak žalovaní nepreukázali ani naplnenie jedného z predpokladov vylúčenia nehnuteľnosti z BSM, a to skutočnosť, že ide o vec, ktorá podľa svojej povahy slúži výkonu povolania len jedného z manželov. V tomto smere tvrdenia žalovaného v 2. rade žalobkyňa odmietla ako nepravdivé poukázajúc na to, že nehnuteľnosti mali slúžiť na výstavbu ich nového rodinného domu, v súvislosti s čím bola aj za starostkou obce E.. Návštevu žalobkyne u starostky potvrdila i žalovaná v 1. rade, ktorá tiež uviedla, že pôžičku žalovanému v 2. rade, rovnako ako p. A. a p. C., poskytla ako fyzickej osobe, nepodnikateľovi. Navyiac aj samotný žalovaný v 2. rade v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 11P/48/2018 na pojednávaní dňa 30.07.2018 uviedol, že na kúpu nehnuteľností mu požičali dvaja kamaráti žalovanej v 1. rade po 30.000 eur a jeho priateľka - žalovaná v 1. rade 20.000 eur, čo je rozporné s jeho terajšou argumentáciou o ich spoluinvestorstve na kúpe nehnuteľností.

22. Pokiaľ žalovaný v 2. rade uzatvoril so žalovanou v 1. rade dňa 21.03.2018 kúpnu zmluvu, ktorou na ňu previedol sporné nehnuteľnosti patriace do BSM bez súhlasu žalobkyne, čím porušil ust. § 145 ods. 1 OZ, keďže nešlo o bežnú vec týkajúcu sa spoločných vecí, uvedená kúpna zmluva je neplatným právnym úkonom, ktorého relatívnej neplatnosti sa žalobkyňa v súlade s § 40a OZ i včas dovolala voči žalovaným písomným podaním zo dňa 25.04.2018.

23. Reagujúc na tvrdenia žalovaných, že súd prvej inštancie zamietnutím návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom svedkov im odňal možnosť uplatniť prostriedky procesnej obrany, odvolací súd uvádza, že sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jej úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať (§ 132 ods. 1 CSP). Predmetné ustanovenie teda stanovuje aj dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Zásadne na stranách sporu leží iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov, ako to vyplýva i z čl. 8 Základných princípov CSP, podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Zákon tak určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. Pokiaľ strana sporu navrhne súdu dôkaz, je povinná uviesť, ktoré skutočnosti sa týmto dôkazom majú preukázať. Súd však nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú vykonané v rámci dokazovania, je vždy vecou súdu, keď podľa § 185 ods. 1 CSP zákonodarca mu takéto oprávnenie výslovne zakotvuje. Nevykonanie dôkazov navrhnutých stranou sporu nie je postupom, ktorým by súd odňal strane možnosť konať pred súdom (R 37/1993). Ak sa však súd rozhodne navrhnutý dôkaz nevykonať, musí to zdôvodniť vo svojom rozhodnutí. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže, bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným právnym poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu a štádia civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu (napr. I. ÚS 372/06). O takýto prípad ide i v súdnej veci, keď prvoinštančný súd nevykonanie žalovaným v 2. rade navrhovaných dôkazov vo svojom rozhodnutí riadne odôvodnil.

24. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie žalovanej v 1. rade dňa 27. 7. 2018 a žalovanému v 2. rade dňa 19. 07. 2018 (čl. 27 spisu) doručil žalobu, uznesenie č. k. 7C/99/2018-26 zo dňa 04. 07. 2018, ktorým boli žalovaní podľa § 167 ods. 2 CSP vyzvaní, aby sa v lehote 15 dní k žalobe vyjadrili, uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú, označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a zároveň tiež poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu, vrátane poučenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a koncentrácii konania podľa § 155 v spojení s § 149 CSP a § 154 CSP. Na výzvu súdu žalovaní v stanovenej lehote nereagovali. Dňa 24.08.2018 bolo žalovanej v 1. rade a dňa 28.08.2018 žalovanému v 2. rade (č. l. 29 spisu) do vlastných rúk doručené predvolanie na pojednávanie určené na deň 07.11.2018, v ktorom opätovne boli vyzvaní, aby priniesli listiny vzťahujúce sa na vec a ešte pred pojednávaním včas urobili potrebné návrhy na obstaranie listín a predvolanie svedkov, na ktorých sa chcú odvolať. Dňa 28.09.2018 I. I. J., advokát, doručil prvoinštančnému súdu oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia žalovaného v 2. rade na základe plnej moci udelennej mu dňa 25.09.2018, ktorému dňa 03.10.2018 bolo doručené predvolanie na pojednávanie spolu s poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu. I keď žalovaná v 1. rade dňa 16.10.2018 zaslala súdu vyjadrenie k žalobe a žalovaný v 2. rade dňa 22.10.2018, v ktorom uvádzal, že kúpu sporných nehnuteľností realizoval z vlastných zdrojov a z peňazí investorov na preukázanie svojich tvrdení neoznačili a nenavrhl vykonať žiadne dôkazy. Pokiaľ tak žalovaný v 2. rade až na pojednávaní dňa 07. 11. 2018 navrhol vykonať dôkaz výsluchom svedkov, W. A. a C. C., na preukázanie jeho tvrdenia, že sú spoluinvestormi na sporných pozemkoch, bez bližšej identifikácie ich údajov, pričom uviedol, že o týchto svedkoch vedel už v čase doručenia žaloby a od advokáta, že ich treba označiť súdu vopred (č. l. 149 spisu), čo pre krátkosť času sa nestihlo, nemožno v postupe súdu prvej inštancie, ktorým zamietol takýto návrh žalovaného v 2. rade na doplnenie dokazovania označiť za znemožňujúci uskutočniť mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento záver nie je spôsobilá spochybniť ani skutočnosť, že žalovaní neboli na pojednávaní zastúpení advokátom po tom, čo žalovaný v 2. rade dňa 05.11.2018 odvolal I. J. plnú moc na svoje zastupovanie v konaní. Je totiž výlučne na rozhodnutí strany sporu, či v konaní využije svoje právo zvoliť si zástupcu, alebo bude pred súdom konať samostatne. Za situácie, že žalovaní preukázateľne boli riadne a v dostatočnom časovom predstihu poučení o svojich procesných právach, vrátane prostriedkov, procesnej ochrany a koncentracie konania, a už v čase, kedy im bola žaloba doručená disponovali dôkazmi na preukázanie svojich tvrdení (zmluvy o pôžičkách predložené až v odvolacom konaní, označenie svedkov), ich odvolacia námietka, že bez svojej viny neuplatnili včas prostriedky procesnej obrany, o ktorých dôsledkoch včasného uplatnenia neboli súdom riadne poučení, čím došlo k zásahu do ich práv na spravodlivý proces, je nedôvodná.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď odvolacie dôvody boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP).

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).